

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

prisen. Medens mælkens fordyrelse på vejen fra producent til forbruger i 1940 som før nævnt androg ca. 100 pct., var denne i 1953 nedbragt til 51 pct. af producentprisen. Havde vi ikke gennemført rationaliseringen, er der for mig ingen tvivl om, at vi i dag ville have haft en betydelig højere pris på mælk til forbruger og en kraftig offentlig kritik af dette forhold.

Også på den hygiejniske standard har rationaliseringen haft en gunstig indflydelse. Sammenligner man de undersøgelser, som blev foretaget på foranledning af den første mælkekommission i 1939—40, og de udtalelser, som er fremsat af den nu afsluttede kommission, er der ingen tvivl om, at mælken i dag er af betydelig højere kvalitet, end den var dengang.

Ganske vist kan kvalitetsforbedringen ikke tilskrives rationaliseringen alene. En del af denne forbedring må tilskrives de forbedrede forhold på produktionsstederne, men fra sagkyndig side fremhæver man, at rationaliseringen i kraft af det mindre antal virksomheder, der har skullet kontrolleres, har medført bedre overblik over kontrolarbejdet og en større stabilitet både med hensyn til leverandører, mejerier og detailudsalg.

Det nu foreliggende lovforslag svarer nøje til det lovudkast, som kommissionsflertallet har udarbejdet, og som altså viderefører den stedfundne rationalisering af mælkehandelen. Lovforslaget er bygget op over den gældende handelsministerielle bekendtgørelse af 19. august 1940 om bybefolkningens forsyning med mælk m. v. og den praksis, der siden har udviklet sig. Endvidere har man i lovforslaget på visse punkter søgt at imødekomme den kritik af detaljer, som har været rettet mod den gældende lovgivning.

Forslaget omfatter ligesom den gældende mælkebekendtgørelse handelen med og fordelingen af mælk og fløde i Storkøbenhavn samt købstæderne. Der er endvidere mulighed for, at andre kommuner med bymæssig bebyggelse med tilslutning fra vedkommende kommunalbestyrelse kan henføres under lovens bestemmelser.

Før jeg går over til at omtale de punkter, hvor lovforslaget afviger fra den gældende mælkeordning, vil jeg gerne nævne, at det

efter lovforslaget ligesom efter de hidtil gældende bestemmelser overlades til de kommunale myndigheder at gennemføre rationaliseringen af mælkehandelen og at påse, at de gennemførte rationaliseringsordninger fungerer, som de skal. Allerede før den første mælkelovs gennemførelse var man inde på den tanke at nedsætte et centralt udvalg, der skulle forhandle med de lokale myndigheder, mejerier samt detailhandler- og arbejderorganisationer om centralisering af mælkens tilførsel, behandling og fordeling. Man tænkte sig dengang tillige at etablere et permanent tilsynsråd, der skulle føre tilsyn med mælkehandelen og virke som et rådgivende organ for regering, folketing og centraladministrationen. Denne tanke vandt ikke tilslutning, da man behandlede mælkeloven i 1940. Den har været fremdraget ved slutningen af den nu afsluttede kommissionsbehandling, men der er ikke fremsat konkrete forslag om at føre tanken ud i livet.

Stillet overfor valget mellem den nugældende, lokalt administrerede ordning eller denne ordning suppleret med et centralt initiativtagende og tilsynsførende organ tror jeg, at man bør følge kommissionsflertallet i at videreføre den bestående ordning i det væsentlige uændret, men jeg har gerne ved fremsættelsen af dette lovforslag villet pege på disse tanker. Skulle man ved behandlingen af dette lovforslag eller engang i fremtiden nå til det resultat, at man ikke gennem det nuværende system når tilstrækkelig langt frem i retning af rationalisering og derigennem billiggørelse af mælken, må man overveje, om der ad denne vej er mulighed for at nå frem til endnu bedre resultater end de hidtil opnåede.

Jeg skal herefter omtale de væsentligste forskelle, der er mellem det foreliggende lovforslag og de gældende bestemmelser.

I handelsministeriets bekendtgørelse af 1940 er der en bestemmelse, hvorefter detailpriserne på mælk og fløde og rabattsatserne skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Denne bestemmelse findes også i det foreliggende lovforslag. Men da der siden 1940 har været enkelte tilfælde, hvor det ikke har været muligt for kommunalbestyrelserne og mejerierne at blive enige om mælkeprisen, har man i disse tilfælde savnet en instans, for hvilken sådanne sager kunne